

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci navrhovateľky : **H. J.**, bývajúca v B., proti odporcovi : **J. J.**, bývajúci v B., zastúpený JUDr. M. B., advokátkou v B.,
o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 24 C 157/1998, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2008 sp.zn. 4 Co 358/2006

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2008 sp.zn. 4 Co 358/2006 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 27. júna 2001 č.k. 24 C 157/1998-179 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že do vlastníctva navrhovateľky prikázal ideálnu polovicu rodinného domu s garážou a dielňou nachádzajúcu sa na LV č. X. katastrálne územie B., parc. č. X. – záhrada o výmere X. m², parc. č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m², parc. č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m², v celkovej hodnote 682 850 Sk. Do vlastníctva odporcu prikázal jednoručnú uhlovú brúsku N. v cene 820 Sk a stojanovú vrtačku V. v cene 3 700 Sk, teda veci v celkovej hodnote 4 520 Sk. Uložil navrhovateľke zaplatiť odporcovi na vyrovnanie jeho podielu 339 165 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej uložil účastníkom zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 79 Sk na účet prvostupňového súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal účastníkov zaplatiť štátu spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 13 746 Sk a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. januára 2003 č.k. 14 Co 67/2002-220 na odvolanie odporcu zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 17. marca 2004 č.k. 24 C 157/1998-285 vyporiadal podielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že z vecí, ktoré mali účastníci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, prikázal do vlastníctva navrhovateľky ideálnu polovicu rodinného domu s garážou a dielňou nachádzajúcu sa na LV č. X. katastrálne územie B., parc. č. X. – záhrada o výmere X. m², parc. č. X. - zastavaná plocha o výmere X. m², parc. č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m², v celkovej hodnote 2 061 500 Sk. Do vlastníctva odporcu prikázal jednoručnú uhlovú brúsku N. v cene 820 Sk a stojanovú vrtačku V. v cene 3 700 Sk, teda veci v celkovej hodnote 4 520 Sk. Uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 1 012 737,50 Sk do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že každý z účastníkov je povinný zaplatiť náhradu trov konania vo výške 1 379 Sk na účet prvostupňového súdu ako aj zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 41 770 Sk na účet prvostupňového súdu. Ohľadne trov konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že v prejednávanej veci nevyšli najavo žiadne skutočnosti, odôvodňujúce, aby súd sa odchyľil od zásady rovnosti podielov účastníkov na spoločnom majetku. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že časť hnuteľných vecí odporcovi nepatrilo, alebo mu boli darované inými osobami, a teda nemôžu byť súčasťou spoločne nadobudnutého majetku. Počet vecí patriacich do BSM ustálil na polovicu rodinného domu s príslušenstvom, garážou, zámočnickou dielňou a pozemkami, brúška, vrtačka a nesplatená časť pôžičky č. X.. Pri vyporiadaní nehnuteľností rodinného domu a príslušenstva zobral do úvahy, že tento navrhovateľka pôvodne nadobudla s manželom z predchádzajúceho manželstva, od ktorého účastníci odkúpili reálnu polovicu nehnuteľnosti patriacu do spoločne nadobudnutého majetku, zostávajúca polovica je výlučné vlastníctvo navrhovateľky. Návrh odporcu reálne rozdeliť nehnuteľnosť na dve samostatné časti považoval za nevhodný, keďže znalec reálne rozdelenie rodinného domu vylúčil, prikázanie dielne a hospodárskej budovy do vlastníctva odporcu vzhľadom na narušené vzťahy medzi účastníkmi nepovažoval za vhodné riešenie. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka je väčšinou vlastníčkou nehnuteľnosti, v ktorej býva spolu s maloletou dcérou účastníkov zverenou jej po rozvode do výchovy a opatery, od ktorej je závislá v otázke bývania a prikázal ideálnu polovicu rodinného domu s príslušenstvom, garážou, dielňou a pozemkom do výlučného vlastníctva navrhovateľky. Prínos odporcu do spoločného majetku v prípade nehnuteľnosti, týkajúci sa jeho splácania pôžičky č. X. splatenej počas trvania manželstva účastníkov, rovnako vlastné práce odporcu vložené do opravy rodinného

domu, boli zohľadnené a premietnuté do všeobecnej ceny nehnuteľnosti určenej súdnym znalcom. Vklad odporcu hodnotu predmetnej nehnuteľnosti zvýšil, ktorá skutočnosť sa prejavila pri výške vyrovnávajúceho podielu. Hnuteľné veci patriace do spoločného majetku brúsku a vŕtačku prikázal do vlastníctva odporcu, nakoľko tieto veci používa pri výkone svojej podnikateľskej aktivity. Cena všetkých vecí v bezpodielovom spoluvlastníctve predstavuje 2 088 485 Sk (cena polovice nehnuteľnosti vo výške 2 061 500 Sk, cena hnuteľných vecí vo výške 4 520 Sk a zostatok pôžičky č. X. vo výške 22 464,70 Sk + úroky), každý z účastníkov by mal obdržať majetok v hodnote jednej polovice, teda 1 044 242,50 Sk. Do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal vec podstatne vyššej hodnoty, preto na vyrovnanie podielov je navrhovateľka povinná zaplatiť odporcovi 1 012 737,50 Sk, ktorú povinnosť jej určil do tridsiatich dní od právoplatnosti rozhodnutia. Solventnosť navrhovateľky na vyplatenie podielov vyplýva zo samotného vlastníctva nehnuteľnosti, ktorú možno založiť pri prípadnom žiadaní o poskytnutie úveru.

Uznesením z 22. decembra 2004 č.k. 24 C 157/1998-304 Okresný súd Bratislava V opravil výrokovú časť rozsudku zo dňa 17. marca 2004 č.k. 24 C 157/1998-285 nasledovne : „ – do vlastníctva navrhovateľky sa prikazuje ideálna polovica rodinného domu s garážou a dielňa, nachádzajúce sa na LV č. X., katastrálneho územia B. ...“

Každý z účastníkov je povinný zaplatiť náhradu trov konania vo výške 1 889 Sk na účet prvostupňového súdu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

Opravné uznesenie prvostupňový súd odôvodnil chybou v písaní.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 28. januára 2008 č.k. 4 Co 358/2006-334 zmenil rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením tak, že z vecí patriacich do BSM účastníkov prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľky ideálnu polovicu rodinného domu, súp. č. X. s vedľajšou stavbou, plotmi, vonkajšími úpravami a pozemkami, a to parc. č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m² a parc. č. X. – záhrada o výmere X. m², zapísaných na LV č. X. katastrálne územie B., v celkovej hodnote 1 686 896 Sk. Do výlučného vlastníctva odporcu prikázal zámočnícku dielňu súp. č. X. v hodnote 551 568 Sk a parc. č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m² v hodnote 98 820 Sk zapísaných na LV č. X. katastrálne územie B., ako aj jednoručnú uhlovú brúsku N. v hodnote 820 Sk a stojanovú vŕtačku V. v hodnote 3 700 Sk. Uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi na vyrovnanie jeho podielu z BSM sumu 539 050,45 Sk do troch dní. V ostatnej

časti napadnutý rozsudok potvrdil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolaací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozsah majetku účastníkov, ktorý títo nadobudli počas trvania manželstva, súd prvého stupňa zistil správne avšak nesprávne do BSM zaradil len polovicu hodnoty zámočníckej dielne v sume 551 568 Sk, hoci bolo nepochybne preukázané, že táto v čase prevodu nehnuteľnosti na účastníkov V. G. nebola vybudovaná, keďže v tomto čase sa jednalo iba o základy pôvodnej garáže. Ocenenie nehnuteľnosti znalcom M. L. je dostatočným podkladom pre rozhodnutie, hoci to odporca v odvolaní namietal. Treba zdôrazniť, že pri vyporiadaní BSM je rozhodný deň, kedy došlo k zániku BSM a nie deň, kedy dochádza k jeho vyporiadaniu. Už pred súdom prvého stupňa odporca upozorňoval na to, že do nehnuteľnosti zakúpenej v jednej polovici od V. G. (prvého manžela navrhovateľky) na základe kúpnej zmluvy registrovanej dňa 28.11.1988 pod č. X. zo svojich finančných prostriedkov získaných darom investoval do spoločného majetku, čím došlo k jeho zhodnoteniu, ktorú okolnosť súd prvého stupňa nezohľadnil. Ťarcha dôkazu tejto okolnosti zaťažovala odporcu, pričom len časť námietok bola dôvodná, takže nie všetky ním tvrdené finančné prostriedky bolo možné zohľadniť v jeho prospech. Predovšetkým nebolo preukázané, že by pôžičku v sume 159 000 Sk splácal otec odporcu J. J., ktorého svedecká výpoveď bola v tomto smere nejednoznačná a nepreukazujúca túto skutočnosť, čomu nenasvedčuje ani pripojené vyhlásenie zo dňa 3.5.1996. V prospech odporcu však bolo možné zohľadniť sumu 20 000 Sk získanú z odpredaja chatky s príslušenstvom I. B. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.5.1989, nakoľko prevzatie tejto sumy korešponduje s jednorazovou splátkou pôžičky č. X. do S. dňa 29.5.1989 ako aj suma 10 000 Sk získanú od matky V. J., ktorú obdržala z prvej vlny kupónovej privatizácie. Iné prínosy akéhokoľvek charakteru do spoločného majetku odporcom preukázané neboli, rovnako ani to, že do BSM patria aj ďalšie hnuťelné veci, nakoľko ohľadne ich rozsahu sa účastníci zhodli a žiadnu inú vec patriacu do BSM vyporiadanú počas celého konania neoznačili. Na druhej strane je potrebné navrhovateľku pri vyporiadaní zaťažiť sumou 16 112,90 Sk, ktorú podľa správy S. zo dňa 12.11.1999 zaplatila počas manželstva s odporcom na svoju pôžičku č. X., pretože táto suma bola odčerpaná z prostriedkov patriacich do BSM na jej osobný záväzok, ktorý musí vrátiť. Pokiaľ ide o spôsob vyporiadania BSM účastníkov, nepovažuje za správny názor súdu prvého stupňa, že celú nehnuteľnosť treba prikázať do výlučného vlastníctva navrhovateľky, keď bolo treba zohľadniť, že zámočnícka dielňa slúži k výkonu povolania odporcu, na zachovanie prevádzky ktorej má podľa stanoviska zo dňa 19.1.2004 záujem aj M., takže túto

spolu s pozemkom pod ňou môže lepšie využiť odporca, ktorý sa aj na jej výstavbe podieľal väčším prínosom osobnej práce, avšak i keď navrhovateľka nepreukázala svoju finančnú pripravenosť na vyplatenie celého podielu odporcu v peniazoch, túto možnosť odvolací súd nepovažoval za odôvodnenú, rovnako ako reálnu deľbu zvyšnej časti nehnuteľnosti, keďže z hľadiska účelu jej využitia táto nemá svoje opodstatnenie (z hľadiska potreby bývania odporcu nevýznamná, pretože podľa jeho vlastného vyjadrenia jednak byt daroval bratovi a druhý po rodičoch bol odpredaný, takže má dostatok finančných prostriedkov – i z výplaty svojho podielu z BSM na zabezpečenie iného bytu).

Pri vyššie uvedenom spôsobe vyporiadania BSM účastníkov potom vykonal peňažné vyporiadanie nasledovne : do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov patrí ideálna polovica rodinného domu s príslušenstvom v hodnote 2 337 284 Sk (celá hodnota nehnuteľnosti bola stanovená sumou 4 123 000 Sk, od ktorej však treba odpočítať hodnotu dielne 551 568 Sk, ktorá nebola predmetom kúpnej zmluvy, na základe ktorej účastníci nadobudli polovicu nehnuteľnosti do svojho BSM, t.j. $4\,123\,000\text{ Sk} - 551\,568\text{ Sk} = 3\,571\,432\text{ Sk} : 2 = 1\,785\,716\text{ Sk} + 551\,568\text{ Sk} = 2\,337\,284\text{ Sk}$) hnuťelné veci v hodnote 4 520 Sk a 16 112,90 Sk, ktorú musí do vybranej masy BSM vrátiť navrhovateľka, nakoľko táto suma bola odčerpaná zo spoločných prostriedkov na jej osobný záväzok vyplývajúci z pôžičky, t.j. celkove 2 357 916,90 Sk. Túto sumu však zaťažujú pasíva v sume 30 000 Sk, ktorá bola preukázateľne vynaložená odporcom na spoločný majetok, takže zostáva čistá hodnota BSM v sume 2 327 916,90 Sk ($2\,357\,916,90 - 30\,000 = 2\,327\,916,90$), z ktorej by mal každý z účastníkov obdržať polovicu, t.j. 1 163 958,45 Sk. Ak navrhovateľka obdrží ideálnu polovicu domovej nehnuteľnosti s pozemkami po odpočítaní hodnoty dielne a pozemku, parc. č. X. v sume 650 388 Sk, ktoré pripadli do vlastníctva odporcu, dostáva sa jej hodnoty 1 686 896 Sk ako aj 16 112,90 Sk titulom pôžičky, t.j. spolu 1 703 008,90 Sk, takže sa jej z BSM dostalo hodnoty vyššej, než má činiť jej podiel z BSM o 539 050,45 Sk ($1\,703\,008,90 - 1\,163\,958,45 = 539\,050,45$), preto pokiaľ túto sumu odporcovi zaplatí, budú ich podiely z BSM rovnaké. Odporcovi sa totiž dostala hodnota 654 908 Sk (zámočnícka dielňa v hodnote 551 568 Sk, parc. č. X. v hodnote 98 820 Sk a hnuťelné veci v hodnote 4 520 Sk), t.j. o 509 050,45 Sk menej, než je jeho základný zákonný podiel ($1\,163\,958,45 - 654\,908 = 509\,050,45$) k čomu však treba pripočítať náhradu za jeho prínos do spoločného majetku z jeho oddeleného majetku 30 000 Sk ($509\,050,45 + 30\,000 = 539\,050,45$), preto keď obdržal od navrhovateľky na vyrovnanie svojho podielu sumu 539 050,45 Sk, na zaplatenie ktorého bola navrhovateľka zaviazaná, dostane sa mu z BSM rovnakej hodnoty ako

navrhovateľke (v tejto súvislosti odvolací súd podľa § 164 O.s.p. opravil zrejmu nesprávnosť ohľadne čiastky, ktorú má navrhovateľka odporcovi vyplatiť, pretože pri vyhlásení rozsudku bola v dôsledku počítacej chyby nesprávne uvedená suma 554 050,45 Sk).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, ktorý prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p. Iné vady konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p. spočívajú v tom, že dôkaz listinou Vyhlásenie z 3.5.1996 nebol vytvorený v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. (dôkaz listinou sa vykoná tak, že ju alebo jej časť na pojednávaní predseda senátu prečíta alebo oznámi jej obsah) a bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a teda ním predložené dôkazy zopakoval alebo ich doplňoval, vyhodnocoval ich ako nejednoznačné, či nepreukazujúce tvrdenú skutočnosť, ktorú inak nepoprela ani navrhovateľka na odvolacom pojednávaní (tu dokonca presne uviedla, že „nevie ako a z akých prostriedkov bol príslušný úver uhrádzaný, pričom ona na to prostriedky nemala, keďže bola na materskej dovolenke“, ale do zápisnice o pojednávaní sa už uviedlo iba to, že navrhovateľka „mne žiadne peniaze nedával, takmer ani výplatu, jedine tak 1 000 Sk, takže vôbec neviem ako s financiami, pamätám si len to, že pôžičku splácal platením cez poštové poukážky, pretože mi hovoril, že ide platiť šeky, ako v skutočnosti pôžička bola splatená nemám vedomosti“, čo sme napraviť už nemohli a pod. Pritom je jednoznačné, že z vtedajších aktuálnych príjmov odporcu (ani navrhovateľky) úver splatiť nemohli. Vzhľadom k uvedenému je jednoznačne preukázané, aj na základe skôr predložených dôkazov, že bola pôžička uhradená z finančných prostriedkov, ktoré odporcovi poskytol jeho otec. Odvolací súd odmietol vykonať dôkaz na všeobecnú cenu delených nehnuteľností, ako základný predpoklad pre riadne zistenie skutkového stavu veci ohľadne výpočtu sumy pre vyrovnanie podielov a vôbec nereagoval na ich podstatné námietky v celom odvolacom konaní, čím zaťažil svoje rozhodnutie jeho nepreskúmateľnosťou. Nesprávne právne posúdenie veci vidí v tom, že odvolací súd ignoroval požiadavku ustálenej súdnej praxe, že pri stanovení ceny veci pre účely vyporiadania BSM sa vychádza z ceny veci v čase tohto vyporiadania. Aj v tomto prípade primeranú náhradu treba chápať ako hodnotový ekvivalent vyjadrený v peniazoch, ktorý umožňuje podľa miestnych podmienok obstaranie podobnej veci, čiže sa malo vychádzať zo všeobecnej ceny predmetných nehnuteľností a nie ceny zistenej znalcom, ktorá je niekoľkonásobne nižšia. Pri prikázaní príslušnej časti pozemku, k odporcovi prikázanej zámočnickej dielne nezohľadnil potrebu primeranej časti príľahlého pozemku na prípadné opravy a údržbu zámočnickej dielne s prihliadnutím na prislúchajúcu časť

pozemku v rámci BSM na osobu odporcu. Navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu.

Navrhovateľka navrhla dovolanie odporcu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že toto rozhodnutie treba zrušiť.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod, ktorým bolo dovolanie odôvodnené nie je v dovolacom konaní posudzovaný podľa toho, ako bol označený, ale predovšetkým podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.). Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uvedenými dovolacími dôvodmi vrátane ich obsahového vymedzenia. Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm.a/ až d/ O.s.p., ako je tomu v prejednávanej veci. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 150 Občianskeho zákonníka ide o prípad, v ktorom z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi účastníkmi konania, kedy dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 písm.d/ O.s.p.). Dovolací súd sa pritom obligatórne zaoberá vadami konania vymedzenými v § 237 O.s.p. a inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.) zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne

zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené procesné vady neboli v dovolaní tvrdené, v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní zaťaženom procesnou vadou, nie je daná len vo vzťahu k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p., ale tiež vo vzťahu k procesným vadám inej závažnej povahy (tzv. iným vadám), pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť; jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Dovolateľ namietal, pričom aj zo spisu vyplýva, že v odvolacom konaní došlo k vade uvedenej povahy. Súd prvého stupňa totiž vychádzajúc z výsledkov ním vykonaného dokazovania založil svoje rozhodnutie aj na zistení skutkovej povahy, že polovica rodinného domu s príslušenstvom, garážou, dielňou a pozemkami je vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky. Odvolací súd ale zaujal odlišné skutkové závery, než súd prvého stupňa a bez dokazovania (doplňenia alebo zopakovania) vychádzal z toho, že súd prvého stupňa nesprávne do BSM zaradil len polovicu hodnoty zámočnickej dielne v sume 551 568 Sk, hoci bolo nepochybne preukázané, že táto v čase prevodu nehnuteľnosti na účastníkov V. G. nebola vybudovaná, keďže v tom čase sa jednalo iba o základy pôvodnej garáže. Taktiež odvolací súd bez dokazovania (doplňenia alebo zopakovania) vychádzal z toho, že prvostupňový súd nezohľadnil, že do nehnuteľnosti zakúpenej v jednej polovici od V. G. na základe kúpnej zmluvy registrovanej dňa 28.11.1988 pod č. X. zo svojich finančných prostriedkov získaných darom investoval do spoločného majetku odporca, čím došlo k jeho zhodnoteniu, v tejto súvislosti zohľadnil sumu 20 000 Sk získanú z odpredaja chatky s príslušenstvom I. B., na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.5.1989, nakoľko toto korešponduje s jednorazovou splátkou pôžičky č. X. zo S. dňa 29.5.1989 ako aj suma 10 000 Sk získaná od matky V. J., ktorú obdržala z prvej vlny kupónovej privatizácie. Odvolací súd bez dokazovania (doplňenia alebo zopakovania) zaťažil navrhovateľku sumou 16 112,90 Sk, ktorú podľa správy S. zo dňa 12.11.1999 zaplatila počas manželstva s odporcom na svoju pôžičku č. X., pretože táto suma bola odčerpaná z prostriedkov patriacich do BSM. Nepovažoval za správny názor súdu prvého stupňa, že celú

nehnutelnosť treba prikázať do výlučného vlastníctva navrhovateľky, keď vytýkal súdu prvého stupňa, že nezohľadnil, že zámočnícka dielňa slúži k výkonu povolania odporcu, na zachovanie prevádzky ktorej má podľa stanoviska zo dňa 15.1.2004 záujem aj M.. Odvolací súd si dostatočne neuvedomil, že ak nie sú skutkové zistenia súdu prvého stupňa správne, treba v odvolacom konaní dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakovať (§ 213 ods. 3 O.s.p.). Zo zápisníc z pojednávanií pred odvolacím súdom zo dňa 23. januára 2008 a 28. januára 2008 (č.l. 330 až 333 spisu) vyplýva, že odvolací súd dokazovanie v uvedenom zmysle nezopakoval a ani nedoplnil. Zopakovaním dokazovania v potrebnom rozsahu nie je ani podanie správy o priebehu doterajšieho konania vo veci, ale ani vyjadrenia sa jednotlivých účastníkov konania (zástupcov) k veci na odvolacom pojednávaní. Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolací súd si v prejednávanej veci nezadovážil rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. a v dôsledku toho zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na rozdielne tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa splatenia pôžičky v sume 159 000 Sk na kúpu rodinného domu.

Odporca ako dovolací dôvod uplatnil aj to, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, ktoré je odôvodnené nesprávnym právnym posúdením veci je preskúmať, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, a či ho aj správne interpretoval. Predmetom súdneho posudzovania môžu byť len právne otázky, lebo na riešenie skutkových otázok dovolací súd nie je oprávnený ani vybavený procesnými prostriedkami (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka (viď § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vyporiadanie BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t.j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka hodnotových podielov účastníkov – bývalých manželov. Pre vyporiadanie je preto podstatná cena jednotlivých vecí patriacich do BSM. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do toho spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku.

Pri oceňovaní (hnuteľných a nehnuteľných) vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu (viď napr. R 42/1972).

V prejednávanej veci sa odvolací súd týmito zásadami dôsledne neriadil.

Odvolací súd, ktorý vo veci rozhodoval dňa 28. januára 2008 v odôvodnení rozhodnutia tvrdil, že pri vyporiadaní BSM je rozhodný deň, keď došlo k zániku BSM a nie deň, kedy dochádza k jeho vyporiadaniu. Manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňom 7.6.1996 a týmto dňom aj zaniklo ich BSM, preto pre vyporiadanie ich majetku a jeho ocenenie je dôležitý práve tento deň, z ktorého dôvodu ak znalec M. L. stanovil trhovú cenu nehnuteľnosti k tomuto dátumu postupoval správne a z nej bolo potrebné aj vychádzať. Keďže odvolací súd vychádzal pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie z ceny aktuálnej v čase vyporiadania, jeho závery spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci a je teda daný dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1, 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2012

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová